

Ольга ЯКОВЛЕВА, здобувач, викладач

ORCID ID: 0000-0002-6535-784X

e-mail: yakovlevolga21@gmail.com

Вроцлавський університет,

Вроцлав, Польща

Юліанна ЦВЕТКОВА, д-р юрид. наук, доц.

ORCID ID: 0000-0001-7557-7048

e-mail: yulianna.tsvietkova@knu.ua

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Київ, Україна

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ПРАВОВОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АПАРАТУ В ІВРИТІ: СПОСОБИ ТА ВПЛИВ ІНШИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМ

Досліджено особливості формування правових термінів у процесі відродження івриту та перетворення його на державну мову сучасного Ізраїлю. Правова система Ізраїлю створювалася протягом ХХ ст., а правовий термінологічний апарат івриту ґрунтувався на стародавніх джерелах, створення або пристосування класичних івритських слів для визначення сучасних правових термінів стало науковим викликом. У статті доводиться, що під час формування правової термінології на івриті не створювалися нові лексеми, а застосовувалися слова зі стародавніх текстів із певним переосмисленням їхнього змісту. Хоча за основу багатьох базових термінів були взяті поняття саме з англійської правової системи, разом із тим, під час створення термінів акцент робився не тільки на формальній назві англійських правових інститутів та її етимології, але процес відбувався значно глибше, з урахуванням змісту та механізмів реального правозастосування.

Ключові слова: термінотворення в івриті, відродження івриту, правова термінологія, правова система Ізраїлю.

Порушувана проблема. Відродження івриту є унікальним процесом в історії сучасних мов, який супроводжувався відновленням ізраїльської державності після тисячоліть існування єврейського народу в умовах критичної асиміляції, в оточенні

іншомовного населення. Процес відродження івриту почався задовго до створення незалежної держави Ізраїль, де ця мова одразу була проголошена державною. Але проблема щодо впровадження цілої низки слів, зокрема тих, що пов'язані із функціонуванням правової системи, повною мірою постала тільки з ХХ ст., тобто часу, коли ці терміни почали застосовуватися на практиці правозастосування. При тому, що сама правова система ішуку (єврейських поселень Палестини до проголошення незалежності Ізраїлю) розвивалася під значним впливом інших правових систем, рецепіюючи з них правові інститути, викликає дослідницький інтерес співвідношення процесів відродження сучасного івриту, правової системи Ізраїлю та створення її юридичних термінів; способи формування юридичної термінології в сучасному івриті; аналіз того, юридичні терміни яких саме правових систем бралися за зразок при створенні юридичної термінології сучасного івриту; а також наскільки новостворені івритські юридичні терміни відповідали етимології назв, змісту та обсягу наявних правових інститутів. Розв'язання цього наукового завдання може створити ґрунт для аналогічних досліджень створення української правової термінології, дає можливість ознайомитися з успішним досвідом в цій сфері інших держав, що є особливо актуальним для сучасних українських науковців у контексті перспектив адаптації термінології українського законодавства у перспективі європейської інтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, які розкривають сучасний рівень осмислення наукової проблеми. Оскільки проблематика нашого дослідження перебуває на межі сучасної лінгвістики і правознавства, дослідження та праці, на які ми спиралися під час його написання можна поділити на три групи. До першої групи варто віднести літературу енциклопедичного, довідкового та нормативного характеру, що використовувалися для отримання формальної інформації про зміст та значення термінів, формулювання правових норм, етимологію слів на івриті, латині та англійській мові. Зокрема йдеться про "Etymological Dictionary of Latin Language" Ф. Е. Дж. Валпі, "The professional dictionaries and words in general use" of the Language Committee and the Hebrew Language Academy (https://terms.hebrew-academy.org.il/munnah/115990_1%2c115990_1,

https://terms.hebrew-academy.org.il/munnah/13910_1%2c13910_1), "A Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language for Readers of English" Е. Клейна, "Большой иврит-русско-ивритский словарь" Б. Подольського, Кримінальний кодекс Ізраїлю (1977), "Online Etymology Dictionary of Modern English" (<https://www.etymonline.com/word/felony>; https://www.etymonline.com/word/mis-?ref=etymonline_crossreference#etymonline_v_16237) Р. Барнхарта та інших.

До другої групи належать мовознавчі дослідження, присвячені формуванню івритського термінологічного апарату, зокрема способам словотворення, його історичному і змістовому наповненню. Серед таких праць можна назвати статті Ф. А. Ломбардо, Д. Клайнса, Б.-Ц. Йеміні. Інформація з них хоча напряду й не стосувалася правничої термінології, але давала нам можливість, застосовуючи методи словникових дефініцій, етимологічного, словотвірного та компонентного аналізу, дедуктивний і формально-порівняльний методологічний апарат, визначити особливості творення юридичних термінів у сучасному івриті.

До третьої групи джерел, які ми активно використовували під час проведення дослідження, відносимо праці відомих юристів, присвячені особливостям становлення і розвитку англо-американської правової сім'ї та правової системи Ізраїлю. Особливої уваги серед них заслуговують дослідження Е. Рівлін, В. Оксамитного, М. Гартман, М. Маркарян. Їхні праці забезпечили наше дослідження правознавчою інформаційною та аналітичною базою.

Водночас треба зазначити, що аналіз цієї літератури продемонстрував брак сучасних досліджень, що поєднали б мовознавчий та юридичний аспект формування івритської терміносистеми, вплив на неї юридичних термінів інших правових систем, шляхи її створення тощо. **Розв'язанню цієї частини загальної проблеми** й присвячена наша стаття.

Метою статті є встановити співвідношення процесів відродження сучасного івриту, правової системи Ізраїлю та створення її юридичних термінів; визначити способи формування юридичної термінології в сучасному івриті; з'ясувати юридичні терміни яких саме правових систем бралися за зразок у створенні юридичної термінології сучасного івриту, а також наскільки ново-

створені івритські юридичні терміни відповідали етимології назв, змісту та обсягу наявних правових інститутів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна ізраїльська правова система формувалася із середини ХХ ст. як поєднання англійського, оттоманського та аутентичного національно-релігійного єврейського права (Rivlin, 2012; Гартман, 2016, с. 113–114) після двохтисячолітнього періоду відсутності єврейської державності. Цей процес відбувався паралельно з відновленням і впровадженням івриту як нової державної мови Ізраїлю (адже до проголошення незалежності Ізраїлю державними мовами Палестини були османська та англійська). Одним із найважливіших завдань цього процесу було формування власного термінологічного апарату. Водночас лінгвісти, активісти та державні діячі наполягали на тому, щоб багатство юридичної термінології ХХ ст., з одного боку, не було втрачено через історичну архаїчність початкової лексики, на ґрунті якої формувався новий модерний іврит; а з іншого боку, – щоб була дотримана базова концепція формування модерного івриту з мінімальним запозиченням іншомовних слів (Lombardo, 2006, р. 8–12; Clines, 2015; Clines, 2017, р. 227; Clines, 2020). У результаті утворилася практика створення нових слів, зокрема й правових термінів, на основі вже наявних коренів і лексичних, морфологічних моделей. Конструювання нових понять для усіх сфер наукового, суспільно-побутового і державного життя відбувалося шляхом добору найбільш близьких аналогів у вже наявному словнику івриту із пристосуванням новостворених термінів до змісту іншомовного поняття. Результатом цієї титанічної роботи стало формування унікального термінологічного апарату, який відображав особливості історії, світогляду та правосвідомості достатньо мононаціонального, але дуже мультикультурного населення новоствореної держави Ізраїль.

Логічно, що для розвитку юридичної термінології ізраїльського права, у якому на той момент активно використовувалося англійське загальне право Common Law (Маркарян, 2020, с. 64–66; Шульженко, & Маркарян, 2018, с. 35–36), були рецепційовані не тільки зміст багатьох англійських правових інститутів, які

достатньо відрізняються від правових інститутів інших правових систем, але й їх назви.

Для демонстрації зазначеної практики розглянемо формування назв окремих найбільш яскравих правових інститутів ізраїльського права, що потрапили туди з англійської правової системи.

Існують дві основних моделі формування нової термінології у праві при рецепіюванні правових інститутів. Першою і найбільш популярною в західній традиції права моделлю є пряме запозичення терміна (у випадку тотожної абетки) або транслітерація (при застосуванні іншої абетки). Другою, значно складнішою моделлю є створення нових термінів із використанням наявної лексики в мові реципієнта. І саме друга модель використовується в івриті у більшості випадків, що через початкову унікальність назв та інститутів англійського права (порівняно з іншими правовими системами західної традиції права) дає нам можливість прослідкувати філологічні основи цієї правової рецепції.

Одним з яскравих і доволі унікальних термінів англійського права є поняття *tort*. За своїм змістом це поняття відповідає прийнятому в більшості правових систем держав світу поняттю делікту – правопорушення, що завдає шкоди. І назва, і зміст останнього прямо запозичені з римського права: *dēlictum* – *помилкова дія* (Valpy, 1828, с. 118), і саме в такому вигляді воно використовується в українській, французькій, німецькій та інших мовах (Трощенко, 2015). До того ж у всіх випадках сучасного тлумачення поняття делікт акцент ставиться саме на вчиненні дії та на її помилковості чи випадковості, відсутності умислу, але не на злісності. В англійській же мові поняття *tort* тлумачиться з акцентом на результат: "зло, викривлення яке утворилося в результаті дій" (Valpy, 1828, р. 479). Під час дослідження відповідного терміна в ізраїльському праві ми бачимо застосування слова תּוֹרָט (авла) (Hebrew Language Academy, https://terms.hebrew-academy.org.il/munnah/115990_1%2c115990_1). Відомий знавець біблійних текстів та автор словників івritу Ернест Клейн наголошує, що це слово існує в біблійному івриті, де тлумачиться як "вчинене зло" (Klein, 1987, р. 466), аналогічно до англійського терміна підкреслюючи шкідливий результат.

Наступним прикладом є один із найяскравіших правових інститутів англійського права – інститут трасту, тобто особливої форми довірчої власності, при якій право розпорядження розпорошується. Цей інститут є настільки характерним та унікальним, що більшість національних правових систем не перекладає це поняття (Würdinger, 1951; Ronovská, Pihera, & Dobrovolná, 2023), застосовуючи пряме запозичення терміна trust з англійської мови або транслітерацію. Однак ізраїльська правова система і тут іде шляхом добору власної лексеми. Термін מַנְהֵג (нееманут) (Hebrew Language Academy, https://terms.hebrew-academy.org.il/munnah/13910_1%2c13910_1) застосовується в цивільному праві Ізраїлю для цього інституту, при тому, що зміст цього правового інституту повністю запозичений з англійського права і застосовується в ізраїльському праві з другої чверті XX ст., тобто з часів перебування цієї території під Британським мандатом Ліги Націй (Hofri-Winogradow, 2019). Саме слово מַנְהֵג утворюється суфіксальним способом від слова מַנְהֵג (нееман), яке означає не тільки "відданий" і "вірний", але й ще й "повірений" та "піклувальник" (Подольский), що значно більше описує зміст цього правового інституту та особливості його реалізації, ніж навіть оригінальне англійське слово Trust. Адже на практиці реалізується цей інститут через передання майна в руки спеціального піклувальника – розпорядника, якому довіряє власник майна. В івриті поняття מַנְהֵג має спільний корінь зі словом מַאֲמִין (маамін) і перекладається як "той, хто вірить" (Подольский).

Характерною рисою англійського права є поділ кримінальних правопорушень на три категорії за ступенем тяжкості, які визначаються не розміром покарання, як це прийнято у Кримінальних кодексах інших держав західної традиції права, а за важкістю посягання і наслідків. Так, англійське право визначає такі категорії кримінальних правопорушень, як treason (тризон), felony (фелонія) і misdemeanor (місдімінор). Аналіз Кримінального кодексу Ізраїлю 1977 р. ст. 5 гл. 4 демонструє нам комбінацію з рецепції англійської моделі класифікації кримінальних правопорушень у поєднанні з романо-германською: так, визначаються три категорії, назви яких апелюють до англійської

системи, але кваліфікуються вони вже розміром покарання (що є запозиченням із романо-германської правової сім'ї). Так, найсуворішим правопорушенням Кримінальний кодекс Ізраїлю гл. 7 ст. 2 визначає "... діяння щодо загрози суверенітету..., початок воєнних дій... допомогу ворогу на війні... службу у військах противника...", посягання на територіальну цілісність тощо (העונשין, תשל"ז חוק, 1977). Усі ці злочини за своєю природою є злочинами державної зради, тобто treason у розумінні англійського права. Термін treason походить від латинського терміна tradere – здатися ворогу, тобто здійснити дію на користь ворога держави, отже, змістово він ґрунтується на концепції, що зазначена дія не може бути внутрішньодержавною, вона заздалегідь орієнтована "за межі державних кордонів". Романо-германська модель поділу кримінальних правопорушень визначає як найсуворіші злочини "проти держави та державного ладу", але без акцентуації на зовнішньодержавний аспект (так, наприклад, за Кримінальним кодексом України "повалення державного ладу" може відбуватися і не на користь зовнішнього ворога, а мати ознаки внутрішньодержавного заколоту). Ми бачимо, що в ізраїльському праві застосовується саме англійська модель. Кримінальний кодекс Ізраїлю називає це правопорушення терміном בגידה (бгіда) (гл. 7 ст. 2) (העונשין, תשל"ז חוק, 1977) і перекладається в сучасному івриті ще й як "зрада" (Подольский). Воно утворене від дієслова גיד (багад) зраджувати кого-небудь, а етимологічно походить від відомого ще з часів Танаху слова (бегед) одяг, отже "зраджувати" – "перевдягнутися", поміняти свій одяг на чужий (Klein, 1987, с. 62), що знов підводить нас до аспекту зовнішньодержавної орієнтованості цього правопорушення.

Другою категорією кримінальних правопорушень в англійському праві є felony, яке тлумачиться як злочин із завданням помірної або значної шкоди охоронюваним цінностям. Етимологічно це слово походить від давньофранцузького і галло-римського слова fellonem – зла, диявольська дія, жорстокість, безчесна дія (сайт "Online Etymology Dictionary", <https://www.etymonline.com/word/felony>). Кримінальний кодекс Ізраїлю ст. 5 гл. 4 наводить аналог цього поняття עשה (пеша) – злочин, що карається позбавленням волі на строк більше 3 років (העונשין, תשל"ז חוק, 1977).

Слово *נִשְׁחָז* є давньосемітським, й як на арамейській, так і на угаритській мові означає повстання (проти правил), порушення (Klein, 1987, р. 535). Отже, тут ми спостерігаємо підшукування для застосування в сучасному івриті слова зі стародавнім коренем, подібного за змістом до того, що використовується в англійській мові, із повним збереженням самого змісту правового інституту.

Третьою категорією кримінальних правопорушень у англійському праві є *misdemeanor* – хибний проступок, часто ненавмисний. Це слово складається з двох частин *mis-* та *demeanor*, де перше є старогерманським префіксом, що означає "поганий, невірний, неправильний" (сайт "Online Etymology Dictionary", https://www.etymonline.com/word/mis-?ref=etymonline_crossreference#/etymonline_v_16237), а друга – іде до пізньолатинського і давньофранцузького *devenir* – поводити себе певним чином щодо чогось, керуватися тощо. Кримінальний Кодекс Ізраїлю визначає цей вид кримінальних правопорушень як злочин, за який передбачено покарання від 3-х місяців до 3-х років, або штраф (הל'עוונ'ין, תשל"ז חוק, 1977), тобто злочин незначної тяжкості чи завдання шкоди, що змістово відповідає англійському *misdemeanor*. В івриті для цього інституту застосовується слово *חַטָּא* (авон), яке в сучасному івриті перекладається як "гріх" або "правопорушення незначної тяжкості" (Klein, 1987, р. 466) та утворюється від дієслова *חָטָא* (іва) – спотворення, збочення. У давньосемітських мовах, зокрема в арамейській, це дієслово означає "відхилятися, звертати з шляху", діяти викривлено, девіантно (у кримінально-правовому сенсі) (Klein, 1987, р. 466). Вибором цього слова для позначення такого виду кримінального правопорушення як *misdemeanor* підкреслюється, що йдеться про дію, яка є відхиленням від чинних норм і патернів поведінки, прийнятих у суспільстві. Але це слово не несе в івриті жорсткої негативної конотації, застосовуючись скоріше в контексті загальної негативної оцінки особи та її дій.

Отже, підсумовуючи вищезазначене, можемо зробити такі **висновки:**

1. Відродження сучасного івritу відбувалося паралельно зі створенням правової системи Ізраїлю, формуванням його суспільства

і державного апарату, а отже викликало потребу в доповненні терміносистеми новими актуальними юридичними термінами.

2. У процесі формування юридичної термінології для правової системи Ізраїлю в сучасному івриті не виникла потреба в створенні абсолютно нових лексем. Наявних слів зі стародавніх (зокрема, біблійних) текстів вистачило, щоб шляхом їх застосування, добору і переосмислення сформувати сучасний правовий термінологічний апарат, який би описував актуальні правові поняття XX ст. Це дозволило не застосовувати пряме запозичення термінів, яке є типовим процесом у рецепіюванні права в інших державах.

3. Попри те, що на формування правової системи Ізраїлю, крім англійського Загального права Common Law, мали вплив османське та романо-германське право, за основу добору багатьох базових термінів були взяті поняття саме з англійської правової системи.

4. Під час створення термінів акцент робився не тільки на формальній назві англійських правових інститутів та її етимології, але процес відбувався значно глибше, з урахуванням змісту і механізмів реального правозастосування. Це привело до того, що івритські юридичні терміни правової системи Ізраїлю повністю відображають і зміст, і обсяг відповідних правових інститутів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Гартман, М. Т. (2016). Проблеми розуміння єврейської правової системи та основні її ознаки. *Підприємництво, господарство і право*, 9, 109–115.

Маркарян, М. В. (2020). Англо-американська правова сім'я: поняття та основні ознаки. *Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права"*, 64–66.

Подольський, Б. (б. д.). ИРИС: Большой иврит-русско-ивритский словарь д-ра Баруха Подольского и программы для изучения иврита. <https://www.slovar.co.il/>

Трощенко, І. О. (2015). Інститут недоговірних зобов'язань у європейській правовій системі від часів римського права до регламенту Рим II. *Paradigm of Knowledge*, 2(5). <https://naukajournal.org/index.php/Paradigm/article/view/453/631>

Шульженко, Ф. П., & Маркарян, М. В. (2018). Еволюція англійського права: історико-правовий дискурс. *Правове регулювання економіки*, 17, 29–39.

Clines, D. (2015). The Decalogue as the Prohibition of Theft. *New Perspectives on Old Testament Prophecy and History*, 293–305. https://doi.org/10.1163/9789004293274_023

Clines, D. (2017). Towards a Science of Comparative Classical Hebrew Lexicography. *From Ancient Manuscripts to Modern Dictionaries*, 12, 227–246. <https://doi.org/10.31826/9781463237073-014>

Clines, D. (2020). *New Words in Classical Hebrew*. University of Sheffield.

Hofri-Winogradow, A. (2019). Law of Trusts. *The Israeli Legal System*. (Ed.). Christian Walter et al. Hart Publishing, 125–136.

Klein, E. A. (1987). *Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language for Readers of English*. The Beatrice and Arthur Minden Foundation and the University of Haifa.

Lombardo, P. A. (2006). *The Ancient and Modern Hebrew Language: A Short History, Contrast, and Comparison*. Iowa, USA: Iowa State University.

Rivlin, E. (2012). Israel as a Mixed Jurisdiction. *McGill Law Journal – Revue de droit de McGill*, 57, 4, 781–790. <https://lawjournal.mcgill.ca/wp-content/uploads/pdf/5394977-574.art.Rivlin.pdf>

Ronovská, K., Pihera, V., & Dobrovolná, E. (2023). Rights of beneficiaries: building foundations and trusts, a Czech perspective. *Trusts & Trustees*, 29, (6 July), 509–515. <https://academic.oup.com/tandt/article/29/6/509/7198215>, <https://doi.org/10.1093/tandt/ttad049>

Valpy, F. E. J. (1828). *Etymological Dictionary of Latin Language*. A. J. Valpy, Red Lion Court, Fleet street.

Würdinger, H. (1951). The German Trust. *Journal of Comparative Legislation and International Law*, № 33, 3-4, 31–40.

העונשין, תשל"ז חוק. (1977, 2). https://he.wikisource.org/wiki/%D7%97%D7%95%D7%A7_%D7%94%D7%A2%D7%95%D7%A0%D7%A9%D7%99%D7%9F%D7%A4%D7%A8%D7%A7_%D7%93_%D7%A1%D7%99%D7%9E%D7%9F_%D7%94

REFERENCES

Clines, D. (2015). The Decalogue as the Prohibition of Theft. *New Perspectives on Old Testament Prophecy and History*, 293–305. https://doi.org/10.1163/9789004293274_023

Clines, D. (2017). Towards a Science of Comparative Classical Hebrew Lexicography. *From Ancient Manuscripts to Modern Dictionaries*, 12, 227–246. <https://doi.org/10.31826/9781463237073-014>

Clines, D. (2020). *New Words in Classical Hebrew*. University of Sheffield.

Gartman, M. T. (2016). Problems of Understanding of the Jewish Legal System and its Main Peculiarities. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i parvo – Entrepreneurship, Economy and Law*, 9, 109–115 [in Ukrainian].

Hofri-Winogradow, A. (2019). Law of Trusts. *The Israeli Legal System*. Hart Publishing, 125–136. <https://doi.org/10.5771/9783845290232-125>

Khok, ha-onashi. (n.d.) Penal Law of Israel 1977. https://he.wikisource.org/wiki/%D7%97%D7%95%D7%A7_%D7%94%D7%A2%D7%95%D7%A0%D7%A9%D7%99%D7%9F%D7%A4%D7%A8%D7%A7_%D7%93_%D7%A1%D7%99%D7%9E%D7%9F_%D7%94 [in Hebrew].

Klein, E. (1987). *A Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language for Readers of English*. Haifa, Israel: The Beatrice and Arthur Minden Foundation and the University of Haifa.

Lombardo, P. A. (2006). *The Ancient and Modern Hebrew Language: A Short History, Contrast, and Comparison*. Iowa State University.

Markarian, M. V. (2020). *The Anglo-American Legal System: Definition and Main Features*. Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia "Aktualni problemy ekonomiky, finansiv, obliku ta prava" – International Scientific – Practical Conference "Actual Problems of Economy, Finances, Account and Law", 54–66 [in Ukrainian].

Podolskiy, B. (n. d.). *IRIS: Large Hebrew-Russian-Hebrew dictionary by Dr. Baruch Podolsky and programs for learning Hebrew* [in Russian]. <https://www.slovar.co.il/>

Rivlin, E. (2012). Israel as a Mixed Jurisdiction. *McGill Law Journal – Revue de droit de McGill*, 57(4), 781–790.

Ronovská, K., Pihera, V., & Dobrovolná, E. (2023). Rights of beneficiaries: building foundations and trusts, a Czech perspective. *Trusts & Trustees*, 29 (6, July), 509–515. <https://academic.oup.com/tandt/article/29/6/509/7198215>, <https://doi.org/10.1093/tandt/ttad049>

Shulzhenko, F. P., & Markarian, M.V. (2018). The Evolution of the English Law: Historiactal and Legal Discourse. *Pravove rehuliuвання ekonomiky – Legal Regulation of the Economy*, 17, 29–39 [in Ukrainian].

Troshchenko, I. O. (2015). *Non-contractual obligations in the European legal system from the times of Roman law to Rome II Regulation*. Paradigm of Knowledge, 2(5) [in Ukrainian]. <https://naukajournal.org/index.php/Paradigm/article/view/453/631>

Valpy, F. E. J. (1828). *Etymological Dictionary of Latin Language*. A. J. Valpy, Red Lion Court, Fleet street.

Würdinger, H. (1951). The German Trust. *Journal of Comparative Legislation and International Law*, 33(3/4), 31–40.

Отримано редакцією журналу / Received: 24.10.23

Прорецензовано / Revised: 12.11.23

Схвалено до друку / Accepted: 05.12.23

Olga YAKOVLEVA, Applicant, Lecturer
ORCID ID: 0000-0002-6535-784X
e-mail: yakovlevolga21@gmail.com
University of Wrocław,
Wrocław, Poland

Yulianna TSVIETKOVA, DSc (Law), Assoc. Prof.
ORCID ID: 0000-0001-7557-7048
e-mail: yulianna.tsvietkova@knu.ua
Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Kyiv, Ukraine

THE FORMING OF THE MODERN LEGAL TERMINOLOGY IN HEBREW: METHODS AND OTHER LEGAL SYSTEM INFLUENCE

The article is dedicated to the peculiarities of the legal terminology formation, which took place in the process of the restoration of the Hebrew language and its becoming the official state language of the modern Israel. The legal system of Israel has been created during XX century, after near two-thousand-year period of its existence without own state, being limited to the small community's common and religious law in different languages only. Thus, creation of the own state has demanded not only to adapt the legal institutes, but to develop new actual terminology in the new official state language. But the terminology complex of the Hebrew was based on the ancient language sources, so creation or adapting of the classic Hebrew words for the definition of the modern legal terms became a great scientific challenge.

In the article we conclude, that new lexemes were not created in the process of the Israel legal terminology formation, but the old texts words were chosen, usually with some rethinking and reinterpretation of its meanings. This approach provides the possibility to avoid direct borrowing of the terms, which is a typical process in the reception of law in other states.

Despite the fact that, in addition to the English Common Law, the formation of Israel's legal system was influenced by the Ottoman and Romano-Germanic law, concepts from the English legal system were taken as the basis for the selection of many basic terms.

The terms creation was not limited to formal denomination only. Often the process becomes more substantive, noticing the etymology, the content of the legal institute and the mechanisms of the practical law-enforcements. After this deep scientific work of the linguists and lawyers Hebrew terminology of the Israel legal system fully expresses the content and the scope of the concepts of the relevant legal institutes.

Keywords: terminology creation in Hebrew, restoration of Hebrew, legal terminology, legal system of Israel.